

Είμαι αντίθετος στις συνεργασίες κορυφής

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στον **ΜΑΝΟΛΗ ΚΑΨΗ**

ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ σήμερα το β' μέρος της συνέντευξης του Κώστα Σημίτη στο «Εθνος». Ο πρώην υπουργός Εθνικής Οικονομίας μιλάει σήμερα για τα εθνικά θέματα, για την εισήγησή του για την Παιδεία και για τις σχέσεις του ΠΑΣΟΚ με την παραδοσιακή Αριστερά:

Να περάσουμε, λοιπόν, στο πρόγραμμα. Ήδη, έχουν διατυπωθεί οι νέες προτάσεις του ΠΑΣΟΚ για τα εθνικά θέματα. Εσείς, τελευταία, κ. Σημίτη, ασχολείστε ενεργά με το Κυπριακό και πρόσφατα επισκεφθήκατε τον κ. Βασιλείου. Η κινητικότητα που διαφαίνεται, μήπως οδηγήσει τελικά σε κακή λύση;

Ακούστε, λύσεις που αγνοούν την ύπαρξη της τουρκοκυπριακής μειονότητας δεν υπάρχουν. Ο όρος «κακή λύση» είναι γι' αυτό επικίνδυνος όρος. Κακή λύση είναι μακροπρόθεσμα η μη λύση. Αν περάσουν άλλα 15 ή 20 χρόνια, θα έχουν δημιουργηθεί πια τετρελεσμένα, που δεν θα μπορούν να ανατραπούν. Η καλύτερη δυνατή λύση μπορεί να αποδειχθεί κακή λύση, αν δεν φροντίσει η κυπριακή ηγεσία να εκτονώσει τις ενδοκοινωνικές αντιθέσεις και στο οικονομικό και στο κοινωνικό επίπεδο και υποδαυλίσει αντίθετα, με την κοινωνική της πολιτική, τον εθνικισμό της τουρκικής μειονότητας.

Μια λύση που μπορεί να θεωρείται από μερικούς, σήμερα, κακή, γιατί δίνει στους Τουρκοκύπριους εξουσίες που δεν θα έπρεπε να έχουν, μπορεί παρόλα αυτά να αποδειχθεί σωστή, εφόσον οδηγήσει στη δημιουργία μιας από κοινού αποδεκτής κοινότητας συμπεριόντων.

Έχει δημιουργηθεί στην Αθήνα η εντύπωση, κ. Σημίτη, πως ο κ. Βασιλείου βιάζεται να λύσει το Κυπριακό και αυτή του η βιασύνη μπορεί να οδηγήσει σε ενδοτικές λύσεις...

Δεν συμπεριζομαι καθόλου τις ανησυχίες για μια ενδοτική στάση του κ. Βασιλείου. Δεν ξέρω καν από πού αντλούν κάποιος την εντύπωση πως ο κ. Βασιλείου πρόκειται να ακολουθήσει ενδοτική στάση.

Η κινητικότητα, εξάλλου, που αναφέρεται κ. Καψή, οφείλεται σε πολύ συγκεκριμένους λόγους. Η Τουρκία παλιά, όταν την καλούσαν να συμβάλει στη λύση του προβλήματος, αρνιόταν, υποστήριζοντας πως το θέμα αφορά τις δύο κοινότητες. Τελευταία, έχει αφήσει να διαφανεί ότι επιθυμεί να βοηθήσει... Η προθυμία της αυτή πιστεύω ότι είναι αποτέλεσμα πίεσεων των ΗΠΑ, που μαζί με την Τουρκία θέλουν να κάνουν μια κίνηση αντιπροσπαρούσας απέναντι στους Ευρωπαίους. Τι συμβαίνει;

Οι Ευρωπαίοι ενοχλούνται από τη συνέχιση της εκκρεμότητας του προβλήματος, που δημιουργεί προβλήματα και στις δικές τους σχέσεις με την Τουρκία. Θέλουν να τερματιστεί το πρόβλημα του Κυπριακού, αλλά δεν έχουν πώς. Η Τουρκία, στις συνομιλίες που πραγματοποιεί τώρα ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, ίσως παρουσιάσει κάποιες προτάσεις, που θα περιέχουν ίσως κάποιες υποχωρήσεις. Πιθανώς, όμως, πως δεν θα είναι ουσιαστικές... Το πιστεύω, γιατί η επιθετικότητα που δείχνει τελευταία η Τουρκία και ο κ. Οζάλ, αποκλείουν την προσπάθεια για μια ουσιαστική συναίνεση. Οι όποιες, εάν γίνουν, υποχωρήσεις θα έχουν ως στόχο να μεταθέσουν την ευθύνη στην ελληνική πλευρά. Θα ενισχύσουν έτσι το επιχείρημα των ΗΠΑ να σταματήσουν οι πιέσεις των Ευρωπαίων, που, όμως, δεν θα πρέπει να σταματήσουν.

● Μια προοδευτική πολιτική στην ελληνική κοινωνία δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί από ένα κόμμα
● Χρειάζεται ένα ρεύμα πλειοψηφίας

Δεν είστε λοιπόν, καθόλου αισιόδοξος...
Θέλω, όμως, να σας δώσω με δύο λόγια πως εγώ βλέπω τη λύση του Κυπριακού. Πιστεύω ότι, εφόσον στρατηγικός στόχος παραμένει η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ., οιοδήποτε λύση του Κυπριακού πρέπει να βασίζεται στις αρχές της πολιτικής συγκρότησης που δίνουν τη συγκρότηση των κοινωνιών της Κοινότητας. Και στην Κύπρο, για παράδειγμα, θα πρέπει να ισχύουν οι αρχές για την ελεύθερη δικίνηση των προσώπων, των κεφαλαίων και

για την ελεύθερη εγκατάσταση, όπως προβλέπονται στην Ε.Ο.Κ. Δεν μπορεί να γίνει αλλιώς...
Ένας άλλος τομέας του υπό διαμόρφωση προγράμματος του ΠΑΣΟΚ, για τη διατύπωση του οποίου συμμετέχετε ενεργά, είναι ο τομέας της Παιδείας. Θα επιχειρήσω να σας ρωτήσω, κ. Σημίτη, για συγκεκριμένες θέσεις, που μου έχουν κάνει εντύπωση. Όπως η θέση σας για τη μελλοντικά «αυτομάτη εισαγωγή» των φοιτητών στα Πανεπιστήμια.

Να διακρίνω κάτι, κ. Καψή. Για να γίνει ένας γόνιμος διάλογος μέσα στο κόμμα, πρέπει να υπάρχουν προτάσεις.
Δεν προτείνω την κατάργηση του κλειστού αριθμού των εισακτέων στα ΑΕΙ. Είναι με ότι αυτό πρέπει να είναι ο μακροπρόθεσμος στόχος μας...
Μια από τις προτάσεις είναι ακόμα, αν δεν κάνω λάθος, και η κατάργηση της επετηρίδας των καθηγητών.
Δεν προτείνω ποτέ την κα-

Κ. Σημίτης: Οι συνεργασίες πρέπει να ξεκινούν από εκεί που υπάρχουν τα προβλήματα. Να έχουν στόχο όχι την κοινή κάθοδο στις εκλογές, αλλά τη διαμόρφωση κοινών κατευθύνσεων. Έχουμε ανάγκη να ξέρουμε τι θα κάνουμε αύριο που θα είμαστε κυβέρνηση.

τάγηση της επετηρίδας. Είπαμε ότι με το σημερινό σύστημα του κλειστού αριθμού εισακτέων, δεν είναι δυνατή η κατάργηση, αλλά θα πρέπει να γίνουν, όσον αφορά την επετηρίδα, ορισμένες διορθωτικές παρεμβάσεις.

Η εκπαίδευση

Για παράδειγμα: Αυτή τη στιγμή οι καθηγητές αναλαμβάνουν να διδάξουν στα σχολεία, χωρίς να έχουν προηγουμένως μια ψυχοπαιδαγωγική κατάρτιση. Είναι σκόπιμο, κατά τη γνώμη μου, να ξεκινήσουμε μια μαθηματικά π.χ., να ξεκινήσουμε και διπλότυπο τα μαθηματικά στα παιδιά.
Μια σκόπιμη τροποποίηση του συστήματος πρόκλησης των καθηγητών θα ήταν η προηγούμενη επιμόρφωση των καθηγητών στα παιδαγωγικά θέματα. Όσοι δεν θα έχουν αυτή την κατάρτιση δεν θα μπορούν να διδάξουν στα σχολεία.

Εάν σας ζητούσα με δύο λόγια, να μου δώσετε μια «εικόνα» των προτάσεων σας για την Παιδεία, τι θα μου λέγατε;
Τοποθετείτε το θέμα τελείως

Ο Κώστας Σημίτης με τον πολιτικό μας συντάκτη Μ. Καψή. Η κυβέρνηση δεν μπορεί να ανατρέψει το αρνητικό κλίμα στην οικονομία, τονίζει. Αντίθετα το επιτείνει με υπαναχωρήσεις και αλλοπρόσθαλλες αποφάσεις.

διαφορετικά κ. Καψή απ' ό,τι θα ήθελο εγώ. Αυτή τη στιγμή, η χώρα κυβερνά μια συντηρητική παράταξη, με πρότυπα που δεν μπορούν να οδηγήσουν σ' αυτό που εμείς ονομάζουμε Κοινωνικό Κράτος. Το Κοινωνικό Κράτος μπορούμε να το επιτύχουμε μονάχα με ένα ρεύμα πλειοψηφίας, που θα συγκεντρώνει όλους εκείνους που θέλουν μια διαφορετική μορφή λειτουργίας της κοινωνίας. Ένα ρεύμα δηλαδή, που θα συγκεντρώνει γενικά τις προοδευτικές δυνάμεις.

Είμαι αντίθετος στις συνεργασίες κορυφής. Τις συναντήσεις δύο ηγεσιών, που αποφασίζουν ότι μελλοντικά θα συνεργαστούν. Αυτές οι συνεργασίες είναι χωρίς επαύριο. Είμαι της άποψης ότι οι συνεργασίες πρέπει να ξεκινούν από εκεί που υπάρχουν τα προβλήματα — στον τομέα, δηλαδή, της Παιδείας, της Οικονομίας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης —, να πραγματοποιούνται τοπικά μεταξύ των εκπροσώπων των κομμάτων και των φορέων και να έχουν στόχο όχι την κοινή κάθοδο στις εκλογές, αλλά τη διαμόρφωση κοινών κατευθύνσεων. Αυτό έχουμε ανάγκη.
Έχουμε ανάγκη να ξέρουμε τι θα κάνουμε αύριο που θα είμαστε κυβέρνηση και να έχουμε την ευρύτερη δυνατή υποστήριξη.

Οι στόχοι

Εκλογική συνεργασία είναι εφικτή; Δεν θεωρώ ότι η εκλογική συνεργασία είναι δυνατό να προαγάγει τους στόχους μας. Αναφέρομαι και στο εκλογικό σύστημα, και στις ιδιαιτερότητες του κάθε χώρου, που πρέπει — και οφείλει — να επιδιώκει να έχει την ευρύτερη δυνατή απήχηση. Όμως, μια προοδευτική πολιτική στην ελληνική κοινωνία δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί από ένα κόμμα. Χρειάζεται η συνεργασία όσο το δυνατόν περισσότερων δυνάμεων και αυτή τη συνεργασία πρέπει να την προετοιμάσουμε από τώρα...
Να τελειώσουμε, λοιπόν, με μια ερώτηση για τη σημερινή οικονομική πολιτική της Ν.Δ. Νομίζετε ότι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο ανάκαμψης; Είναι τόσο ζωηρό το μέλλον της οικονομίας, όσο θέλει να το παρουσιάζει το ΠΑΣΟΚ, μιλώντας για το καλύτερο της νοικοκυράς που έχει φθάσει στα όρια της πείνας;

Αναφέρεστε στην απλουστευμένη παρουσίαση της κριτικής που γίνεται μέσα από ένα σύνθημα. Αλλά το ΠΑΣΟΚ έχει κάνει και μια πιο διεξοδική και ολοκληρωμένη κριτική της κυβερνητικής πολιτικής. Πρώτη διαπίστωση μας είναι πως η κυβέρνηση ήταν α-

νέτοιμη, δεν σχεδίασε σωστά, και γι' αυτό έχει διαγράψει ανεπιτυχώς στόχους. Δεν έχει ένα πρόγραμμα που να μπορεί να εφαρμοστεί. Παράδειγμα, η πολιτική της για τα ελλείμματα του Δημοσίου. Έχει υποσχεθεί τη μείωσή τους στη διάρκεια του 1991, από 19% του ΑΕΠ στο 13%, κάτι που δεν έχει επιτευχθεί ποτέ και πουθενά στο παρελθόν... Αρα, δεν πρόκειται να γίνει και στην Ελλάδα. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι πράγματι δεν πρόκειται να επιτευχθεί.

Δεύτερο στοιχείο κριτικής είναι πως η κυβέρνηση δεν εφαρμόζει σωστά την πολιτική που έχει αποφασίσει. Για παράδειγμα, έχει μιλήσει για ιδιωτικοποιήσεις και πώληση κτηματικών ομολόγων, ώστε να έχει μεγάλες εισπραχίες και μέχρι στιγμής οι διαδικασίες αυτές δεν έχουν προχωρήσει. Αντίθετα, επικρατεί μεγάλη σύγχυση ως προς την έκταση των ιδιωτικοποιήσεων, τα κριτήρια και τις διαδικασίες αυτών των εξαγγελιών.

Τρίτο στοιχείο είναι η έλλειψη κοινωνικής ευαισθησίας, η αδιαφορία για το αν θα επιμεριστεί σωστά το κόστος της σταθεροποίησης και πως δεν θα μετριαστεί σχεδόν αποκλειστικά το βάρος στους μισθωτούς. Δεν έχει γίνει επίσης καμία σοβαρή προσπάθεια μέχρι τώρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τον περιορισμό της παραοικονομίας.

Κεντρικό στοιχείο της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης είναι η εισοδηματική πολιτική, ενώ θα έπρεπε να είναι η δημοσιονομική πολιτική. Ίδιες, ορισμένες κοινωνικές ομάδες που σήμερα πληρώνουν ελάχιστους φόρους σε σχέση με το εισόδημά τους, θα έπρεπε να συμβάλλουν πολύ περισσότερο στη σταθεροποίηση της οικονομίας.

Τέταρτο στοιχείο κριτικής είναι το γενικευμένο κλίμα ανασφάλειας που έχει δημιουργηθεί, με άμεσο αντικτύπο στο επιχειρηματικό κλίμα και τις επενδύσεις. Η κυβέρνηση δεν μπορεί να ανατρέψει αυτό το αρνητικό κλίμα, αντίθετα το επιτείνει με υπαναχωρήσεις και αλλοπρόσθαλλες αποφάσεις. Παράδειγμα, οι ενέργειες της σχετικά με την ΕΑΣ και το Ασφαλιστικό...

Τέλος, θα ανέφερα ότι και στη Δημόσια Διοίκηση, παρά τα πολλά λόγια για τον εκσυγχρονισμό, επικρατούν πρακτικές που κάθε άλλο παρά αυτονομία και πρωτοβουλίες δίνουν στη Διοίκηση. Ο κομματισμός, δυστυχώς, επικρατεί...

Κλείνουν σχεδόν δύο χρόνια διαχείρισής των οικονομικών χαρτοφυλακίων από τη Ν.Δ. και η αξιοπιστία της κυβερνητικής πολιτικής για αποτελεσματικότητα, συγχρονισμό και προοπτική ανάκαμψης έχει κλονιστεί, ακόμα και στο χώρο της συντηρητικής παράταξης.

“Η αξιοπιστία της κυβερνητικής πολιτικής έχει κλονιστεί ακόμα και στο χώρο της συντηρητικής παράταξης”